

Beszélgetés Bokros Lajos egyetemi tanárral, az MDF EP képviselő jelöltjével
Rövid időn belül másodszor járt az MDF EP-listavezetője Miskolcon, most a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége meghívására. Vitaindító előadásában azt hangsúlyozta, hogy a válság nem csupán veszély elhárítását jelenti, hanem esélyt is ad.

Ám a szocialista megoldásokhoz való visszanyúlás nem jó felelet a kezelésére, s bár a kapitalizmusnak is megvan a maga gyengéje, pillanatnyilag nem látszik harmadik út: „Jelentkezzen, aki jobbat tud!” A megoldást a piacgazdaság, a kapitalizmus és a globális piac jelenti, szögezte le. Elemezte a hazai gazdasági helyzet okait, kiemelve a mostani kiszámíthatatlanságból eredő hátrányokat. „Amiképp a háztartások, ugyanúgy a vállalkozók sem képesek megalapozott, hosszútávra szóló döntéseket hozni, hitelt fölvenni. S mindezek mellé a kormány a pazarló gazdálkodása miatt fölvelt hitelek mára hiányzó fedezetét is a vállalkozóktól akarja beszedni, ami a gazdasági növekedést is csökkenti. A hitelt – úgy mint a rossz vállalkozó - a fogyasztás serkentésére költötte a kormány, beruházások, fejlesztések helyett. „Ezt hívják jövőt feléő gazdálkodásnak.”

RM- A jövőt feléő gazdálkodás helyett kiszámíthatóságra és reformokra van szükség, - hangsúlyozta előadásában is - mert különben csak azon hezitálhat a jövő kormánya, hogy legalább a Visegrádi 4-ekhez hogyan zárkozhatunk fel. Folyton reformáltunk valamit az elmúlt 20 évben, s aztán hová jutottunk vele?

BL- Az utolsó igazi reform 1989-ben volt a magán nyugdíjpénztárak létrehozásával, azóta szinte semmi. Csak toldozgatás, kapkodás és ad hoc ötletelés folyik. Gondoljon csak bele 2006-ban lecsökkentették az áfa mértékét, ami csak pillanatnyilag látszott jó ötletnek, ezért aztán fél év múlva változtatni kellett. Most jövő hónaptól kezdve – eltelt mindössze három év – újra áfa emelés. Milyen reform ez, s milyen kiszámíthatóság? Olyan reformok kellene amelyeket következetesen végigvisz az ország, s minden adóreformnak egyszerűnek, következetesnek és átláthatónak kell lennie.

RM - A fórumon is kérdezték Öntől, hogy hogyan lehet ezt megtenni társadalmi

támogatottság nélkül?

BL - Sajnos az a gond, hogy a jelenlegi silány politikai osztály jelentős része, azt sem érti, hogy miről van szó. Ráadásul nekik maguknak sem érdekük, hogy megvalósítsák a reformokat, s ehhez még fordítva is ülnek a lovon. Ha az oktatást kellene megreformálnunk, akkor az egyetemi tanárokat kérdezik, pedig nem az Ő véleményük a fontos, hanem a diákoké. Van nálunk 77 felsőoktatási intézmény, ami borzasztó túlzás ebben a kis országban, s ezek között sohasem volt verseny abban, hogy mit érnek a „piacon” a diplomáik. A világ ötszáz legjobb egyetemében összesen három magyar van, s ott is az első a 275-dik.

Ha az egészségügyet akarják megreformálni akkor az orvosok véleményét kérdezik, s nem a betegekét. A változásokról pedig nem tudják elmondani értelmesen, hogy mit nyer abból a társadalom.

A jó kommunikáció hiánya szinte minden területen megmutatkozik, mert hiányzik a szakmai hozzáértés.

RM – Mint ahogy az elhíresült „Bokros csomag” idején, Ön most is keményen fogalmazott az ÉS januárban megjelent számában, amikor azt írta: „ A verseny- és minőségellenes, a társadalom erőforrásainak pazarlását eredményező, élődsi és korrump kultúrát fel kell váltani a minőségi munkát és ennek alapján az emberi méltóságot középpontba helyező, a társadalom javaival minden szinten felelősen - sajátunkénál gondosabban - gazdálkodó szemléletnek. Ez megköveteli az államháztartás áttekinthetőségét és képviselőinek tisztakezűségét. A jövőfelő gazdaságpolitika és jövőromboló kultúra helyébe jövőépítő felfogást és magatartást kell állítani. Ez nemcsak a gazdasági növekedés és a nyomában járó felzárkózás kulcsa, hanem a jövő kiegyensúlyozott, türelmes, szolidáris, együttműködő társadalmának is az egyik legfontosabb biztosítéka.” Úgy érzi, hogy az MDF politikája megfelel ennek, azért fogadta el jelölésüket?

BL- Úgy látom, hogy az MDF volt az egyetlen a pártok közül, aki a “hiúság vására helyett” felelősen gondolkodik és politizál. Úgy látom, hogy a mindenáron való “vallásháború” helyett az ország érdekét nézi, és közeledik az európai értéknek vélt kapitalista piacgazdaság elveihez mondandójában, viselkedésében, s következetesen politizál.

RM – Fiatal, – főként külföldi - befolyásos üzletemberek egyre gyakrabban mondogatják, - visszautalva történelmi példákra - hogy ebből a válságból, csak egy háború lehet a kiút. Ön egyetért ezzel?

BL – Nem hallottam még, de félelemmel tölt el még a gondolata is, erkölcsileg is elutasítandó és nem is szeretnék többet beszélni róla, csak talán annyit még, hogy ha azt hiszik, majd a rombolás utáni építésből jön a fellendülés, akkor ki kell Őket ábrándítani, hiszen a mai katonai technika pusztítása után nem lenne mit újjáépíteni.

RM – Én azt a variációt vallom, hogy oda kell felzárkóztatni az afrikai, indiai, kínai országokat ahol ez a több mint 700 millió – USA, EU- ember meglehetősen jólétben, már a lehetséges fogyasztás felső határát súrolva él, s akkor lehet újra termelni, s kilábalni a válságból. Ők meg ellentételezhetik, ásványkincssel, gyümölcsrel stb. Persze tudom, hogy ez nem ilyen egyszerű, hiszen a hatalmi érdekek mást diktálnak.

BL – Igen ez is igaz lehet, hiszen ez a válság, vagy gazdasági átrendeződés a világban globális

kihívás. Nem kellene szűkkeblűen nézni az EU agrárpolitikáját, hanem be kell látnunk, hogy Európa drágán termel, hiszen egy bajor tehén több támogatást kap, mint egy afrikai mezőgazdász bére. Drágán termelünk, s ezen lehet úgy változtatni, hogy mindenki jól jöjjön ki belőle. Tudomásul kell venni, hogy az utóbbi időben romlott az EU versenyképessége. De azért 27 ország ereje van benne, úgyhogy nem kell lebecsülnünk.

Ehhez tartozik, hogy meg kell újítani a globális intézményrendszert is, a mai kihívásoknak megfelelően. A világ multipoláris, s minden változik. Lám, lám a G7-ből, G20 lett, s a kommunikáció gyorsasága miatt összezsugorodott a föld, de ezt bizony nem követte a politika. A bankok, tőkepiacok, környezetvédelem meglehetősen aszimmetrikusan alakult, s ez megérett a változásra.

RM – Ön Magyarország képviselője lesz az EU parlamentjében a következő négy évben. Ha már itt a felzárkóztatásról szólt, mi a meglátása az Unió balkáni bővítésével kapcsolatban? Én nem vagyok EU szkeptikus, de sokszor van olyan félelmem, hogy az alapító hatok, egyszer csak azt gondolják, hogy új szervezetre van szükségük, mert a túlzott növekedés miatt, már inkább káruk van, mint hasznuk.

BL- Kétségtelenül látszik némi kifáradás, de azért ennek több menete lesz. Az Unió gyors növekedése mindannyiunk érdeke, a miénk is, hiszen ebből mindenki profitál. Tanítok Bukarestben és Kolozsvárott az egyetemen, egyszerűen hihetetlenül gyors a fejlődés Romániában és Bulgáriában is. Az kétségtelen igaz, hogy a mennyiségi szemlélet gyakran megy a minőség rovására, ezért azt is vallom, hogy nem a maastrichti feltételek teljesítését kellene erőltetni, hanem a koppenhágai kritériumokat, amely ugye a jogállamiságról, az emberi jogok tiszteletben tartásáról, a kisebbségi politikáról szól.

RM – Van prognózisa arra, hogy hazánkban mikor lesz a fizetőeszköz euró?

BL – Nincs, hiszen ez attól függ, hogy most valóban elindulnak-e a reform folyamatok, vagy csak húzzuk az időt. A csehek, lengyelek, románok deklaráltak – igaz még nem hivatalosan – egy 2014-es dátumot, ezt nálunk is meg lehetne csinálni, ha június 1-től valós reformok kezdődnének a folyó fizetési mérleg hiányra, a gazdaság élénkítésére. Hazánknak hallatlan lehetőségei vannak az EU-ban, csak jól kellene élni ezekkel.

RM- Köszönöm az interjút!

Orosz B. Erika

